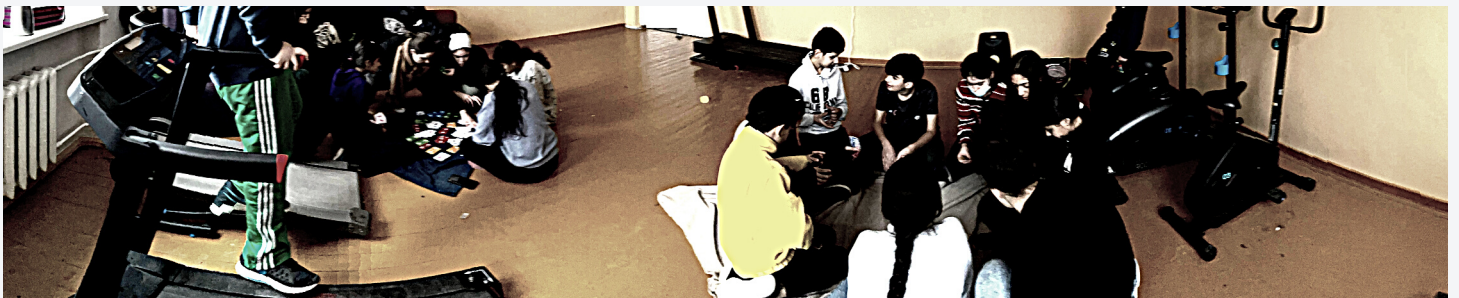

PABĖGĖLIŲ VAIKAI UŽ SIENOS: IEŠKANT BALANSO TARP LAISVĖS IR RIBŲ

Kamuolys. Siena. Vaikas. Kamuolys skrieja už tvoros. Kasdienybėje tokia situacija mūsų nenustebintų, tačiau Pabėgėlių priėmimo centre tai kelia įtampą – skubama apkaltinti vaiką. O mums kyla klausimas – ar normalu, kad ši siena apskritai yra?

Rudenį, sužinoję, kad mūsų kaimynystėje Naujininkuose atsiras migrantų centras, pasiūlėme pagalbą įkuriant gyventojams patalpas. Vėliau – du kartus per savaitę pradėjome vesti neformalius užsiėmimus 10-18 m. vaikams ir jaunuoliams. Veikloms turime dvi erdves, kuriose jaunuoliai gali judėti – futbolo ir poilsio, žaidimų bei bendravimo.

KURTI SAUGIĄ ERDVĘ VAIKAMS IR JAUNUOLIAMS

Džiaugiamės, kad esame priimti į komandą ir galime būti šalia jaunuolių. Tuo pačiu nesididžiuojame tuo, ką matome: akivaizdu – vaikai yra „kalėjime“. Nors šis vaizdas yra emociškai sunkus ir atbaido nuo smagių „selfių“ darymo, stengiamės daryti tai, kas mūsų valioje – kurti erdvę, kurioje jaunuoliai jaustųsi saugūs, galėtų reikšti besikaupiančias emocijas sportuodami ir bendraudami.

Dar kartą įsitikinome, kad futbolas – tai universali ir unikali kalba bei priemonė emocijoms reikšti. Nepaisant visų skirtumų (kalba, tautybė, kultūra, tradicijos, įpročiai), visus vienija noras žaisti kartu.

Būdami su migrantų jaunuoliais jaučiame, kad jie iš mūsų tikisi „teisėjų“ elgesio. Tačiau mes renkamės pasitikėti, leisti jiems mokytis susitarti tarpusavyje. Tiesiog būname šalia ir lydime juos. Kartu ieškome balanso tarp laisvės ir ribų, kurias turime nubrėžti – abu šie dalykai mums atrodo be galo svarbūs.

NE VISKĄ KONTROLIUOTI, BET KALBĖTIS

Vesdami neformalius užsiėmimus migrantų vaikams, nemažai svarstome apie vertybes. Jaučiame, kad mūsų ir Pabėgėlių priėmimo centro, kaip institucijos, vertybės ryškiai skiriasi.

Centre apgyvendinama vis daugiau žmonių, kurie negali išeiti už jo ribų. Natūralu, kad nėra lengva gyventi tarp tiek daug skirtingų žmonių tokioje mažoje erdvėje, kyla nemažai įtampų. Manome, kad yra ypatingai svarbu padėti centre apgyvendintiems žmonėms kiek įmanoma laisvai leisti laisvalaikį ir pajudėti. Nemėginti viską kontroliuoti, kaltinti ir spręsti, kas jiems geriausia, o kalbėtis, klausti, ko jiems patiems reikia.

Pasirinkę tokią laikyseną, ilgainiui lengviau suvaldysime sunkias emocijas, kylančias esamoje gyvenimo situacijoje, o įtampų kils vis mažiau.

Matome, kad nelengva ir centro darbuotojams. Svarbu kurti erdvę, kur jie galėtų reflektuoti savo patirtis. Refleksija veikia kaip prevencija nuo perdegimo bei sunkesnių emocijų nevalingo liejimo ant aplinkinių, kolegų ar žmonių, su kuriais dirbama. Mūsų akimis, migrantų centro darbuotojams tenka be galo sunkus darbas tiek emociškai, tiek fiziškai, todėl linkime jiems atrasti erdvę kalbėtis apie tai, kas vyksta ir kokių jausmų visa tai sukelia.

DAUGIAU PASITIKĖJIMO IR PAGARBOS

Dabartinėje situacijoje institucijos bei plačioji visuomenė vis dar yra linkusios demonizuoti pabėgėlius ir migrantus, kaltinti, menkinti ir bijoti jų. Tačiau kai su šiais žmonėmis susipažįstame, pamatome, kad kiekvienas turi savo unikalią ir ilgą istoriją. Jie geba šypsotis ir atvirai bendrauti su mumis nepaisydami sudėtingos situacijos, kurioje atsidūrė. Nenorime nieko teisti ar visko supaprastinti, bet labiau suprasti: ką šie žmonės patyrė ir patiria? Kaip jie jaučiasi?

Ateidami į migrantų centą susiduriame su įvairiais iššūkiais, tačiau jaučiame, kad santykis tiek su čia gyvenančiais žmonėmis, tiek su darbuotojais palengva mezgasi. Per veiklas, kartais ir per sunkesnius pokalbius, stengiamės kurti daugiau pasitikėjimo negu įtarinėjimo, pagarbos ir pagalbos negu kontroliavimo ir nurodymų, kaip ką daryti. Juk galiausiai mes visi – tiesiog žmonės.

